

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**POWIATOWEGO ZESPOŁU SZKÓŁ NR 1
IMIENIA GENERAŁA JÓZEFA BEMA W
PSZCZYNIE**

NA ROK SZKOLNY 2017/2018

PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (Dz. U. poz.59),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity) Dz. U z 2017 r. poz. 783,
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,
- Rozporządzenie MEN z dn. 25 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Konwencja o Prawach Człowieka,
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (DZ. U. z 2006 r. Nr 97 poz. 674 ze zm.),
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61 poz. 624 ze zm.),
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4 poz. 17),
- Rozporządzenie MEN z dnia 8 maja 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483),

- Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 i 527),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28),
- Ustawa i z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198) z późniejszymi zmianami
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 5, poz. 46),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
- Statut Powiatowego Zespołu Szkół nr 1 im. Generała Józefa Bema w Pszczynie.

Misja i cele szkoły:

- Jesteśmy szkołą, która swoje działania opiera przede wszystkim na takich wartościach jak:
 - **KOLEŻEŃSTWO, PRZYJAŹŃ,**
 - **MĄDROŚĆ,**
 - **TOLERANCJA,**
 - **UCZCIWOŚĆ,**
 - **PATROTYZM,**
 - **TRADYCJA,**
 - **ODPOWIEDZIALNOŚĆ.**
- Struktura naszej szkoły opiera się na zgodnym współistnieniu i współpracy trzech stanów: **NAUCZYCIELI, UCZNIÓW, RODZICÓW.**
- Szanujemy prawo każdego człowieka do odmienności myśli, poglądów, wyboru dróg życiowych, oryginalności i kreatywnego myślenia.
- Pielęgnowujemy umiejętność empatii, uwrażliwiamy na uczucia innych ludzi.
- Podstawą naszego działania jest rzetelne przekazywanie (przez nauczycieli) i zdobywanie (przez uczniów) wiedzy przydatnej w pełnieniu różnych ról społecznych.
- Jesteśmy przekonani, że realizacja naszych założeń pomoże osiągnąć wytyczone cele, np. od sztuki przetrwania do umiejętności życia na godnym poziomie, a może ... coś ponadto.

Cele szkoły:

1. Tworzenie środowiska sprzyjającego uczeniu się, tj. tworzenie szkoły bezpiecznej, w której panuje dyscyplina i która promuje takie wartości jak: **KOLEŻEŃSTWO, PRZYJAŹŃ, MĄDROŚĆ, TOLERANCJA, UCZCIWOŚĆ, TRADYCJA, ODPOWIEDZIALNOŚĆ.**

KOLEŻEŃSTWO, PRZYJAŹŃ :

- pewność, że nie jesteśmy sami, mamy do kogo się zwrócić i na kim polegać,
- pewność, że nasz problem nie jest tylko nasz,

- coś, o co chce się zabiegać, żeby nie żyć samotnie.

MĄDROŚĆ:

- zaakceptowania siebie i świata, w którym żyjemy,
- chęć zdobywania wiedzy i umiejętności wykorzystania jej w życiu,
- dzielenie się wiedzą i doświadczeniem,
- świadomość konieczności ciągłego doskonalenia się i dążenia do profesjonalizmu,
- odpowiedzialność za to co mówimy, czynimy, a także za to, jakimi wartościami się kierujemy.

TOLERANCJA:

- wyrozumiałość w stosunku do przekonań odmiennych od naszych,
- uznanie prawa wszystkich ludzi do wypowiedania własnych opinii i zachowań, o ile nie szkodzą innym,
- wzajemne poszanowanie odmiennych upodobań i zwyczajów.

UCZCIWOŚĆ:

- prawość, rzetelność i sumienność w postępowaniu,
- niezdolność do oszustwa,
- lojalność w stosunkach z innymi ludźmi.

PATRIOTYZM:

- szacunek i umiłowanie ojczyzny,
- gotowość do poświęcenia się dla niej i narodu,
- stawianie dobra własnego kraju ponad interesy.

TRADYCJA:

- szacunek dla Ojczyzny i jej historii,

- poszanowanie więzi rodzinnych i szkoły.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ:

- gotowość do ponoszenia konsekwencji za to co mówimy i czynimy, a także za to jakimi wartościami kierujemy się w życiu.

2. Przeciwdziałanie agresji i nadmiernej absencji uczniów oraz podnoszenie kultury osobistej uczniów.
3. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, profilaktyka związana z uczniami trudnymi i niedostosowanymi społecznie.

Sylwetka absolwenta:

Nasz absolwent:

- Jest dobrze przygotowany do pracy w wyuczonym zawodzie,
- Posiada wiedzę ogólną umożliwiającą dalsze kształcenie i doskonalenie,
- Posiada umiejętność współzycia z innymi ludźmi,
- Postępuje zgodnie z normami etycznymi,
- Jest obdarzony wysoką kulturą osobistą,
- Przejawia chęć nabywania nowej wiedzy i umiejętności,
- Potrafi dostosować się do zmieniających się wymagań rynku pracy,
- Posiada umiejętność posługiwania się językami obcymi i obsługą urządzeń multimedialnych,
- Jest osobą o dużym poczuciu własnej wartości, pewną swej wiedzy i umiejętności,
- Jest tolerancyjny, odpowiedzialny, konsekwentny w dążeniu do celu,
- Jest wrażliwy na krzywdę innych ludzi, uczciwy, lojalny w kontaktach międzyludzkich.

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE

Struktura działań wychowawczych:

1. Rada Pedagogiczna:

- diagnozuje sytuację wychowawczą w szkole,
- prognozuje potrzeby szkoły w zakresie oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych,
- określa zapotrzebowanie klas na konkretne programy profilaktyczne,
- proponuje zmiany w zatwierdzonych planach pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej,
- inspiruje działania innowacyjne i koncepcje programów wychowawczych,
- ocenia stan wychowania i dydaktyki w szkołach,
- doskonalą swoje kompetencje w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychotropowych i psychoaktywnych,
- doskonalą swoje kompetencje w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

2. Dyrektor:

- nadzoruje i kontroluje pracę wychowawczą i profilaktyczną w szkole,
- współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań pedagogicznych w szkole,
- kontroluje przestrzeganie „prawa wewnątrzszkolnego”,
- diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec szkoły,
- współpracuje z Samorządem Uczniowskim w rozwiązywaniu konfliktów dotyczących spraw uczniów i nauczycieli,
- współpracuje z Radą Rodziców w zakresie tworzenia planów pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

3. Rodzice:

- współpracują z wychowawcami klas,
- uczestniczą w tworzeniu programu wychowawczo – profilaktycznego,
- Rady Oddziałowe Rodziców reprezentują opinie wszystkich rodziców w Radzie Rodziców,
- uczestniczą w ankietach i sondażach,
- pomagają w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych,

- wspierają działania innowacyjne szkoły poprzez własną pracę i pomoc.

4. **Samorząd Uczniowski:**

- reprezentuje całą społeczność uczniowską i każdego ucznia indywidualnie,
- współpracuje z dyrekcją szkoły, nauczycielami, administracją szkolną, poszczególnymi klasami, rodzicami i środowiskiem lokalnym,
- uczestniczy w uchwalaniu Statutu Szkoły oraz współdecyduje o życiu i pracy szkoły,
- uczy zachowań społecznych poprzez realizację podjętych zadań,
- uczy planowania i osiągnięcia założonych celów,
- uczy postaw obywatelskich, rozwija cechy i umiejętności przywódcze,
- organizuje imprezy szkolne i pozaszkolne,
- podejmuje akcje na rzecz pomocy kolegom oraz osobom potrzebującym.

5. **Wychowawca klasy:**

- identyfikuje ucznia ze szkołą, zapoznaje uczniów i ich rodziców ze Statutem Szkoły i wszystkimi regułami obowiązującymi w placówce,
- diagnozuje potrzeby wychowawcze i profilaktyczne uczniów,
- wspólnie z rodzicami, uczniami i pedagogiem szkolnym tworzy plan pracy wychowawczej klasy, zgodny z dokumentacją obowiązującą w szkole,
- proponuje zadania dla każdego ucznia,
- zapoznaje uczniów z tradycjami i obrzędowością,
- kontroluje realizację zadań i podjętych zobowiązań klasy,
- wspólnie z Radą Rodziców planuje imprezy klasowe, wycieczki i formy pracy pozalekcyjnej,
- diagnozuje stan zagrożenia uzależnieniami i dostosowuje realizację programów profilaktycznych do sytuacji w klasie,
- stwarza warunki do samorealizacji ucznia,
- wspólnie z rodzicami dba o rozwój intelektualny i moralny ucznia,
- konsultuje z uczniem oceny zachowania,
- współpracuje z rodzicami i pedagogiem szkolnym w zakresie wspierania uczniów objętych pomocą psychologiczną – pedagogiczną.

6. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczych szkoły i klasy,
- informują wychowawcę klasy o wszystkich problemach uczniów związanych z postęпами w nauce i zachowaniu,
- uczestniczą w imprezach organizowanych przez daną klasę, poznając uczniów bliżej,
- wspierają pracę uczniów uzdolnionych z danego przedmiotu, przygotowując ich do konkursów i olimpiad,
- prowadzą konsultacje dla uczniów i rodziców,
- udzielają pomocy uczniom słabszym z danego przedmiotu,
- organizują zajęcia dla uczniów objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

7. Pedagog szkolny:

- współtworzy program wychowawczo - profilaktyczny szkoły,
- wspomaga pracę wychowawcy klasy,
- wraz z wychowawcami i nauczycielami diagnozuje środowisko wychowawcze uczniów oraz występujące w środowisku szkolnym czynniki chroniące i czynniki ryzyka z uwzględnieniem zagrożeń związanych ze zjawiskiem narkomanii,
- udziela uczniom pomocy w rozwiązywaniu trudności,
- współpracuje z rodzicami wszystkich uczniów wymagających specjalnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- współpracuje z instytucjami, organizacjami w celu uzyskania pomocy dla uczniów, organizacji spotkań ze specjalistami i innych.

8. Biblioteka szkolna:

- przygotowuje uczniów do samodzielnego wyszukiwania informacji za pomocą warsztatu informacyjno – bibliograficznego; wspomaga w wyrabianiu u uczniów nawyków samokształcenia,
- zachęca uczniów do rozwijania własnych zainteresowań,
- uczy aktywnego odbioru kultury lokalnej, regionalnej i państwowej,
- kultywuje tradycje narodowe, kraju, regionu, miasta i szkoły,
- wspomaga rozwój osobowości i wrażliwości ucznia poprzez kontakt z kulturą,

- wdraża do przestrzegania zasad dobrych obyczajów i kultury osobistej,
- kształtuje postawę patriotyczną,
- zachęca uczniów do aktywnej współpracy z biblioteką szkolną,
- pomaga uczniom w rozwiązywaniu problemów,
- współpracuje z wychowawcami klas, polonistami w uaktualnianiu księgozbioru, a także z innymi nauczycielami przy organizowaniu imprez ogólnoszkolnych.

9. Szkolny doradca zawodowy:

- diagnozuje potrzeby uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe,
- udziela pomocy w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego.

10. Zespół nauczycieli uczących w danej klasie:

- ustala zakres, w którym uczeń wymaga pomocy psychologiczno – pedagogicznej z uwagi na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne, w tym szczególne uzdolnienia,
- określa zalecane formy, sposoby i okresy udzielania uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- dokonuje oceny efektywności pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniowi, w tym efektywności realizowanych zajęć dotyczącej danej formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej po zakończeniu jej udzielania oraz pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielonej w danym roku szkolnym,
- dokonując oceny określa wnioski i zalecenia dotyczące dalszej pracy z uczniem, w tym zalecane formy i sposoby i okresy udzielania uczniowi dalszej pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Plan działań wychowawczych:

sfera	zadania	formy realizacji	odpowiedzialni	ewaluacja
<p>Sfera fizyczna – ukierunkowana na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.</p>	<p>1. Przypominanie uczniom przepisów BHP oraz znaczenia alarmów ostrzegawczych (próbny alarm-raz na semestr z pogadanką).</p>	<p>- lekcje wychowawcze, - prelekcje, - próbne alarmy, - zajęcia edukacyjne: bhpp, edb i inne.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, społeczny inspektor pracy, Pielęgniarka szkolna, Instytucje wspomagające (policja, straż miejska, inne)</p>	<p>- uczeń zna zasady bhp, potrafi właściwie zachować się w sytuacji zagrożenia i udzielić koniecznej pomocy.</p>
	<p>2. Przestrzeganie szczegółowych zasad stosowanych w danym miejscu, w którym się znajduje.</p>			
	<p>3. Omówienie roli monitoringu CCTV prowadzonego w budynkach szkoły oraz na terenie przyległym. Nagrania zapisane w rejestratorze mogą być użyte w celu wyjaśnienia wykroczeń uczniów oraz przeciwko uczniom, pracownikom i innym osobom przebywającym na terenie szkoły lub mienia szkolnego.</p>			
	<p>4. Omówienie zachowania się w sytuacjach zagrożenia oraz katastrof, wzywianie pomocy w nagłych wypadkach.</p>			
	<p>5. Kształtowanie aktywności fizycznej – sposoby i</p>	<p>- lekcje wychowawcze, - lekcje wychowania</p>		

	korzyści.	fizycznego,	pedagog szkolny	fizycznej na zdrowie fizyczne i psychiczne, - uczeń potrafi właściwie wypoczywać, korzysta z różnych form wypoczynku.
	6. Wypoczynek czynny i bierny	- zawody sportowe, - pogadanki, warsztaty, wycieczki		
	7. Ukazywanie zachowań sprzyjających i zagrożających zdrowiu i podejmowanie odpowiedzialnych wyborów.	- lekcje wychowawcze, - pogadanki, warsztaty, wycieczki	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele, pedagog szkolny	- uczeń podejmuje odpowiedzialne wybory.
	8. Zapoznanie z tematyką HIV i AIDS	- lekcje wychowawcze, pogadanki dla uczniów i rodziców, warsztaty zajęciowe, spotkania ze specjalistami, udział w przedstawieniach profilaktycznych.	Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna, pedagog szkolny, specjaliści	- uczeń zna i rozumie cierpienie fizyczne i moralne łączące się z HIV i AIDS, wie jak temu zapobiec.
Sfera psychiczna – ukierunkowana na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, uksztaltowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia, witalności.	1. Rozpoznanie środowiska rodzinnego i rówieśniczego.	-zdiagnozowanie sytuacji wychowawczej ucznia i potrzeb profilaktycznych, - rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, - indywidualna opieka nad uczniami z rodzin dysfunkcyjnych oraz wychowankami wymagającymi indywidualnego traktowania ze względu na deficyty emocjonalne i intelektualne, - współpraca z instytucjami wspomagającymi	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	- uczeń odczuwa, że jego osoba jest podmiotem traktowania i jest świadomy tego, że w trudnych sytuacjach może liczyć na pomoc.
	2. Rozwijanie	- rozwijanie	Wychowawcy,	- uczeń akceptuje

	umiejętności akceptacji siebie i innych.	umiejętności współzycia interpersonalnego, -nauczanie umiejętności komunikowania między ludźmi, prawidłowych relacji, efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie, budowanie więzi międzyludzkich, podejmowanie indywidualnych i grupowych decyzji, skutecznego działania na gruncie zachowania obowiązujących norm.	nauczyciele, pedagog szkolny, specjaliści z PPP	swoją osobę, - uczeń potrafi współdziałać w grupie (zespole), sprawnie się komunikuje.
	3.Pomoc w określeniu i nazywaniu uczuć, stanów psychicznych i radzenia sobie ze stresem, kształtowanie postaw asertywnych.	- stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałających stresom, - ankiety i psychotesty, - prowadzenie zajęć terapeutycznych.	Wychowawcy, pedagog szkolny	-uczeń potrafi radzić sobie ze stresem i znaleźć się w trudnych i nietypowych sytuacjach.
	4. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystaniu.	- stymulowanie aktywności poprzez prezentację osiągnięć uczniów (wystawy prac konkursowych, publikacje na łamach gazetek szkolnych i lokalnych).	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, Samorząd Uczniowski	- uczeń wierzy we własne możliwości i jest świadomy swoich predyspozycji oraz potrafi je twórczo wykorzystać.
	5. Kształtowanie zachowań asertywnych w sytuacjach agresji i przemocy.	-dbałość o bezpieczeństwo - lekcje wychowawcze, pogadanki, - rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, - współpraca z instytucjami wspomagającymi,	Wszyscy pracownicy szkoły, instytucje wspomagające	- uczeń czuje się bezpiecznie w szkole, - uczeń potrafi znaleźć się w trudnych nietypowych sytuacjach, - uczeń jest asertywny, umie odmawiać, - uczeń reaguje na
	6. Rozpoznawanie sytuacji zagrażających i umiejętność znalezienia się w takowej sytuacji (

	w tym kształtowanie umiejętności odmawiania w niebezpiecznych propozycjach.	- indywidualna i klasowa rywalizacja we frekwencji.		przemoc i agresję, - uczeń wie, na czym polega przemoc i może liczyć w trudnych sytuacjach.
	7. Nakłanianie (zachęcanie) do reagowania na zło i przemoc.			
	8. Higiena pracy umysłowej	- lekcje wychowawcze, - pogadanki, warsztaty, wycieczki	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele, pedagog szkolny	- uczeń zna zasady higieny pracy,
	9. Sposoby skutecznego uczenia się.			- uczeń wie, jak skutecznie się uczyć, szybciej i lepiej zapamiętywać.
	10. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.	- lekcje wychowawcze, pogadanki, warsztaty	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, specjaliści instytucji wspomagających (psychologowie, terapeuci, lekarze)	- uczeń potrafi określić źródło stresu oraz sposoby radzenia sobie z taką sytuacją.
Sfera społeczna – ukierunkowana na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych.	1. Kształtowanie umiejętności komunikowania się (werbalnego i niewerbalnego).	- lekcje wychowawcze, warsztaty komunikacyjne, zajęcia interpersonalne	Wychowawcy, pedagog szkolny	- uczeń umiejętnie komunikuje się
	2. Integracja zespołów klasowych i uczniów całej szkoły (utożsamianie się z klasą i szkołą).	- umożliwianie uczniom wejścia w różne role: koordynatora, inicjatora, wykonawcy, - wycieczki, ogniska klasowe, - wspieranie inicjatyw Samorządu Uczniowskiego (plan pracy SU), mobilizowanie i pomoc w reprezentowaniu klasy i szkoły.	Wychowawcy, nauczyciele, opiekun Samorządu Uczniowskiego	- uczeń potrafi wypełniać różne role, zgonie z zaistniałą sytuacją, - uczeń potrafi aktywnie i prawidłowo uczestniczyć w zorganizowanych formach wypoczynku i rekreacji, - uczeń wie na czym polega samorządność i demokracja, - uczeń uczestniczy w życiu szkoły i

				godnie ją reprezentuje.
	3. Uświadamianie zagrożeń płynących z braku tolerancji.	- kształtowanie postaw tolerancji, szacunku, zrozumienia, - kształtowanie umiejętności krytykowania i przyjmowania krytyki oraz poszanowania odmiennych poglądów, zapatrywań i wiary religijnej.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	- uczeń wykazuje postawę tolerancji, szacunku i zrozumienia dla odmiennych poglądów, zapatrywań i wiary religijnej, - uczeń jest samokrytyczny i potrafi wydawać oceny i opinie o osobach i zjawiskach.
	4. Kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny zjawisk interpersonalnych we własnej rodzinie.	- lekcje wychowawcze i zajęcia na temat wartości i funkcji rodziny oraz ról pełnionych przez jej członków.	Wychowawcy, pedagog szkolny	- uczeń zna wartość i funkcję rodziny, - uczeń jest świadomy ról wypełnianych przez jej członków i ich znaczenia.
	5. Pomoc we właściwej ocenie związków między osobami odmiennej płci, od zauroczenia, poprzez fascynację do zakochania i miłości.	- lekcje wychowawcze, spotkania z pielęgniarką szkolną, tematyka zajęć edukacyjnych (religia, język polski, wiedza o społeczeństwie, artykuły, książka).	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele, pedagog szkolny, instytucje wspomagające.	- uczeń rozpoznaje różnice między zauroczeniem, fascynacją i miłością, - uczeń potrafi scharakteryzować różnice płci.
	6. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności i za podejmowane decyzje, odpowiedzialne rodzicielstwo.	- lekcje wychowawcze, spotkania z pielęgniarką szkolną, tematyka zajęć edukacyjnych (religia, język polski, wiedza o społeczeństwie, artykuły, książka)	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele, pedagog szkolny, instytucje wspomagające	- uczeń jest odpowiedzialny za własne decyzje, - uczeń zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności i wynikającej z inicjacji seksualnej i dalszego współżycia.
	7. Ułatwianie uczniom nawiązywania więzi z własną rodziną i otwieranie się na różnorodne formy	- wywiady, rozmowy, badanie w PPP, zajęcia wyrównawcze (praca z uczniem słabym), rozmowy z pedagogiem,	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele, pedagog szkolny, instytucje	- uczeń zdaje sobie sprawę ze wspomagającej rodzinę funkcji wychowawczej wypełnianej przez szkołę,

	oceny, otaczanie opieką rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej oraz uczniów z problemami i różnymi wadami, udzielanie im pomocy i współpraca z rodzicami.	terapia.	wspomagające.	- uczeń wie gdzie i z jakiego rodzaju pomocy skorzystać.
	8. Kształtowanie umiejętności trafnej oceny zjawisk społecznych.	- lekcje wychowawcze, współpraca z instytucjami wspomagającymi (prelekcje policjantów, pracowników sądu, udział w rozprawach).	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	- uczeń potrafi dokonać trafnej analizy zjawisk społecznych.
	9. Udział uczniów w życiu kulturalnym	- wyjazdy klasowe do teatru na sztuki klasyki polskiej i europejskiej, wspólne wyjścia do kina, wyjazdy klas do Biblioteki Śląskiej, promocja czytelnictwa, promocja różnych form twórczości uczniów (konkursy recytatorskie, plastyczne itd.)	Wychowawcy, nauczyciele, p. bibliotekarki	- uczeń dostrzega przydatność swojej edukacji, dokonuje trafnych wyborów, potrafi bronić pozytywnych wartości i wcielać je w życie - uczeń zna rolę kultury w życiu człowieka i odczuwa potrzebę aktywnego w niej uczestniczenia.
	10. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych.	- lekcje wychowawcze, pogadanki, warsztaty.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, specjaliści instytucji wspomagających (psychologowie, terapeuci. Lekarze)	- uczeń potrafi negocjować w sytuacjach konfliktowych, stosując różne techniki i metody - uczeń potrafi sobie radzić z własną i cudzą agresją
	11. Nauczanie postawy asertywnej.			

	<p>12. Wskazywanie na negatywny wpływ współczesnej masowej kultury, która kojarzy mocne udane życie z różnymi odmianami zła (subkultury, sekty).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, - pogadanki dla uczniów i rodziców, - warsztaty zajęciowe, - rozmowy indywidualne, - spotkania ze specjalistami, - komunikacja medialna, - udział w przedstawieniach profilaktycznych, konkursach i olimpiadach tematycznych. 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści, opiekunowie kółek zainteresowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń rozumie negatywny wpływ komunikatów medialnych na zdrowie psychiczne człowieka, potrafi ocenić obiektywnie reklamę i promocję różnych środków, - uczeń zna symptomy uzależnienia od komputera i neto holizmu, - uczeń zna przyczyny wchodzenia w różne grupy nieformalne, dostrzega niebezpieczeństw o płynące z uwewnętrzniania ich zasad i potrafi bronić się przed zagrożeniami.
	<p>13. Ukazywanie wpływu pornografii i innych czasopism na zachowanie, uczucia i myślenie młodych.</p>			
<p>Sfera aksjologiczna – ukierunkowana na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.</p>	<p>1. Kreowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie obowiązkowości i odpowiedzialności za swoje słowa i czyny. 	<p>Wychowawcy, pedagog szkolny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń czuje się godnym obywatelem swojego kraju.
	<p>2. Wpajanie szacunku dla tradycji, historii i symboli narodowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - konkursy, udział w apelach i akademiach szkolnych i powiatowych, konkurs wiedzy o patronie, prowadzenie kroniki szkoły, rozwijanie wiedzy o historii i kulturze Polski, odwiedzanie i dbanie o miejsca pamięci narodowej. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, opiekun Samorządu Uczniowskiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna patrona szkoły, posiada informacje na jego temat, - świadomie i aktywnie uczestniczy w imprezach i uroczystościach szkolnych i powiatowych, - uczeń utożsamia się z obchodzonymi rocznicami i jest świadomy historii i tradycji, - uczeń ma

				ugruntowane poczucie tożsamości narodowej, dba o pamiątki, symbole.
	3. Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej, kultywowanie historii i tradycji śląskiej.	- wycieczki regionalne, eksponowanie związków kultury polskiej z kulturą europejską i ich wzajemnego oddziaływania, wyrabianie u uczniów przekonania o celowości nauki języków obcych.	Wychowawcy, nauczyciele	- uczeń czuje się godnym obywatelem Polski i Europy, - uczeń jest świadomy wagi współczesnych przemian historycznych, - zna i szanuje kulturę śląską.
	4. Kształtowanie umiejętności pozytywnego wartościowania świata.	- lekcje wychowawcze, - apele, akademie, - działalność samorządu uczniowskiego.	Wychowawcy nauczyciele	- uczeń potrafi oddzielić dobro od zła i dokonać pozytywnych wyborów.
	5. Dbłość o wysoką frekwencję uczniów (zgodnie z zaleceniem badania zakresu działalności szkoły).	- lekcje wychowawcze, - działalność Samorządu Uczniowskiego, - wdrożenie programu „Poprawa frekwencji”, - rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, - współpraca z instytucjami wspomagającymi, - indywidualna i klasowa rywalizacja we frekwencji	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, instytucje wspomagające	- uczeń regularnie uczęszcza na zajęcia szkolne.
	6. Kształtowanie umiejętności poszanowania i akceptacji innych.	- lekcje wychowawcze, pogadanki, warsztaty	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, specjaliści instytucji wspomagających (terapeuci, psychologowie)	- uczeń ma poczucie własnej wartości, zdolności i empatii, szanuje innych pomimo różnic w wyglądzie i zachowaniu, - uczeń potrafi

				słuchać i zająć odpowiednie stanowisko w rozmowie.
--	--	--	--	--

Działania wspierające wychowanie:

LP	Imprezy szkolne, spotkania, akcje, inne działania	Cele szczegółowe
1.	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie przynależności do wspólnoty szkolnej, • uczenie organizowania uroczystości szkolnych.
2.	Wystawy tematyczne: <ul style="list-style-type: none"> • obchody rocznicowe, • tradycje narodowe i regionalne, • zdrowy styl życia, • zagrożenia uzależnieniami 	<ul style="list-style-type: none"> • wzbudzanie patriotyzmu narodowego i lokalnego, • ukazanie wartości zdrowia, • przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym.
3.	Doradztwo zawodowe: <ul style="list-style-type: none"> • spotkania z przedstawicielami PUP, wyższych uczelni, • organizowanie wycieczek studyjnych • poradnictwo indywidualne 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z ofertą Powiatowego Urzędu Pracy uczniów klas kończących szkołę, • dostarczenie wiedzy umożliwiającej podjęcie właściwej decyzji o dalszym kształceniu.
4.	Przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc uczniom w przygotowaniu się do wejścia na rynek pracy, • zapoznanie uczniów z metodami poszukiwania pracy i przygotowania niezbędnych dokumentów.
5.	Wolontariat	<ul style="list-style-type: none"> • uwrażliwienie na los drugiego człowieka, • kształtowanie umiejętności niesienia pomocy.
6.	Zajęcia pozalekcyjne	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności rozpoznawania i rozwijania zainteresowań.
7.	Rajdy i wycieczki	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie piękna ojczystego kraju i dorobku kultury materialnej, • propagowanie zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku.
8.	Ślubowanie klas pierwszych	<ul style="list-style-type: none"> • włączenie klas pierwszych do wspólnoty szkolnej, • kształtowanie pozytywnej postawy wobec uczniów klas pierwszych.
9.	Uroczyste pożegnanie absolwentów	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty szkolnej i ciągłość tradycji, • ukazywanie wzorów postaw w

		różnych dziedzinach szkolnej aktywności.
10.	Boże Narodzenie <ul style="list-style-type: none"> • odświętny stół wigilijny • wspólne kolędowanie (wigilie klasowe) 	<ul style="list-style-type: none"> • kultywowanie tradycji świąt
11.	Sprzątanie świata	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie ekologicznego podejścia do otaczającego nas świata
12.	Współpraca międzynarodowa	<ul style="list-style-type: none"> • poznawanie kultury, tradycji i zwyczajów naszych sąsiadów.
13.	Rekolekcje	<ul style="list-style-type: none"> • odkrywanie siebie i swego miejsca w życiu, • określenie swojej przynależności religijnej, • pogłębienie wartości duchowych i swojej wiedzy.
14.	Dzień Otwarty Szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • promocja szkoły, • kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty szkolnej, • uczenie odpowiedzialności za powierzone zadania
15.	Dzień Edukacji Narodowej	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie szacunku dla nauczycieli i ich pracy.
16.	Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie drogi narodu polskiego do niepodległości, • propagowanie znajomości pieśni patriotycznych, • kształtowanie postaw patriotycznych, • włączenie młodzieży w organizowanie uroczystości szkolnych.
17.	Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postaw patriotycznych, • propagowanie znajomości historii ojczystej,
18.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie przynależności do wspólnoty szkolnej, • ukazywanie wzorów postaw w różnych dziedzinach szkolnej aktywności.

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

Rola szkoły w podjęciu działań profilaktycznych:

Działania profilaktyczne powinny odpowiadać na realne problemy oraz zagrożenia pojawiające się w szkole i w środowisku.

Szkolna profilaktyka uzależnień wymaga rozpoznania czynników ryzyka w danym środowisku, przygotowania kadry specjalistów do podjęcia celowych i zorganizowanych działań profilaktycznych. Wynik owego rozpoznania ujęty jest w diagnozie.

W szkole może być realizowana profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca. Ich zadaniem jest przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie procesu wychowania oraz identyfikacja osób u których występują wczesne objawy dysfunkcji. Zadaniem szkoły jest również nawiązanie współpracy ze specjalistycznymi placówkami (m. in. poradnią psychologiczno-pedagogiczną, ośrodkami socjoterapii i poradnią zdrowia psychicznego, itp.), które oferują pomoc osobom zagrożonym i uzależnionym.

Prócz działań profilaktycznych należy wprowadzić również oddziaływanie w kierunku tzw. redukcji szkód.

Zadania szkoły w zakresie zapobiegania uzależnieniom:

1. Diagnoza środowiska szkolnego w zakresie czynników chroniących i czynników ryzyka.
2. Prowadzenie edukacji uczniów w zakresie profilaktyki uzależnień.
3. Informowanie rodziców o przyczynach, objawach, skutkach używania środków uzależniających. Ważne jest uświadamianie rodzicom ich roli w zapobieganiu zaburzeniom rozwoju psychospołecznego ich dzieci. Jedną z form zaburzeń tego rozwoju jest niedostosowanie społeczne, w tym również picie alkoholu i używanie innych środków uzależniających.
4. Tworzenie w szkole atmosfery i środowiska społecznego:
 - a. które sprzyjałyby:
 - bezpieczeństwu uczniów i nauczycieli;
 - kształtowaniu umiejętności rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych;
 - kształtowaniu szacunku i akceptacji innych;
 - rozwojowi zainteresowań i indywidualnych uzdolnień uczniów;
 - atrakcyjnemu spędzaniu czasu wolnego;
 - kształtowaniu w uczniach umiejętności radzenia sobie ze stresem;

- kształtowaniu zachowań asertywnych w sytuacjach agresji i przemocy;
- współpracy z rodzicami i społecznością lokalną.

b. w którym:

- nauczyciele respektowałyby prawa ucznia;
- uczeń potrafiłby sprzeciwić się korzystaniu ze środków uzależniających.

5. Udzielanie indywidualnej pomocy uczniom zagrożonym uzależnieniom.

Do zadań szkoły w czasie prowadzenie działalności profilaktycznej należy również nawiązanie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno – epidemiologicznymi, Policją, pracodawcami, a także podmiotami, których działalność statutowa obejmuje zadania należące do sfery zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, działalności charytatywnej, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury fizycznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego lub przeciwdziałania patologiom społecznym, promocji i organizacji wolontariatu, a także samorządy zawodów medycznych, rodziny osób uzależnionych, oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin. Istnieje również możliwość współpracy szkoły z organizacjami harcerskimi, a także osobami prawnymi prowadzącymi statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania w szczególności przy opracowaniu diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka, dotyczącej uczniów, rodziców, opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

Podstawę do podejmowania działalności profilaktycznej, będzie stanowiła opracowywana w każdym roku szkolnym **diagnoza** w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka, dotyczącej uczniów, rodziców, opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

1. **Czynniki chroniące** to indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których

występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

2. **Czynniki ryzyka** to indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Działalność profilaktyczna w szkole jest realizowana w ramach:

1. Zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego
2. zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów
3. zajęć z religii
4. zajęć wychowania do życia w rodzinie
5. zajęć z wychowawcą
6. inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów

Działalność profilaktyczna w szkole odbywa się również w ramach:

- pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- w trakcie bieżącej pracy z uczniem, w oddziale, z udziałem całej społeczności szkolnej
- w formie interaktywnych wykładów, warsztatów, treningów umiejętności, projektów, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, spotów, kampanii społecznych, happeningów, pikników edukacyjnych
- realizacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych czy grupowych z uwzględnieniem form i działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania narkomanii

Realizacja programu:

CELE	<ul style="list-style-type: none">• przeciwdziałanie niedostosowania społecznego i patologii• promocja zdrowego stylu i trybu życia
PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA	<ul style="list-style-type: none">• sięganie do przyczyn używania środków uzależniających• uświadomienie skutków ich używania
SPODZIEWANE EFEKTY	<ul style="list-style-type: none">• umiejętność odmawiania• poczucie własnej wartości• uporządkowanie systemu wartości• umiejętności społeczne• wiedza o uzależnieniach
FORMA ODDZIAŁYWAŃ	<ul style="list-style-type: none">• dialog i aktywne uczestnictwo• prelekcje, pogadanki, burza mózgów
CZAS I ZAKRES ODDZIAŁYWAŃ	<ul style="list-style-type: none">• systematyczne działania wśród młodzieży• projekty międzyprzedmiotowe
REALIZATORZY	<ul style="list-style-type: none">• nauczyciele, członkowie Samorządu Uczniowskiego, liderzy młodzieżowi• prelegenci, specjaliści• pedagog szkolny

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1. Profilaktykę uniwersalną:

- adresowana jest do całego niezdiagnozowanego środowiska ucznia. Polega na wszystkich uczniach w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Cel działań:

- promocja zdrowego stylu życia,
- redukcja czynników ryzyka,
- ograniczanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych i zapobieganie nowym przypadkom,

- dostarczenie wiedzy i uczenia najważniejszych umiejętności psychologicznych i społecznych,
- rozbicie mitów, błędnych przekonań dotyczących środków odurzających.

Formy oddziaływań:

- Prowadzenie w trakcie lekcji wychowawczych elementów programów: „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, „Promowanie Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem”, „Bezpieczny Internet”, „Handel ludźmi”, „Stop agresji”, „Uzależnienia behawioralne”.
- Spotkania informacyjne z rodzicami
- Grupy edukacyjno – rozwojowe
- Działania edukacyjne
- Pogadanki, prelekcje
- Konkursy
- Zajęcia ze szkolną pielęgniarką
- Oglądanie filmów związanych z profilaktyką uzależnień
- Gazetka dotycząca tego problemu, z adresami różnych instytucji, które mogą udzielić specjalistycznej pomocy.

2. Profilaktykę selektywną:

- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,

Cel działań:

- opóźnianie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych.

Formy oddziaływań:

- główne działania podobne są do działań w profilaktyce uniwersalnej, lecz uwzględniają specyfikę potrzeb i problemów danej podgrupy uczniów czy danego ucznia.

3. Profilaktykę wskazującą:

- polega na wspieraniu uczniów z grup zwiększonego ryzyka, u których rozpoznano wczesne objawy dysfunkcji: różne niepokojące zachowania (np. częste wagary, okresowe upijanie się, używanie środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych) lub rozpoznano występowanie innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia, a także sygnały o pojawianiu się już poważniejszych związanych z zachowaniem (np. kłopoty z policją, w domu).

Cel działań:

- ograniczenie czasu trwania dysfunkcji
- rzetelna informacja o skutkach przyjmowania środków psychoaktywnych
- pomoc w nauce
- zapobieganie pogłębianiu się problemów
- umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych

Formy oddziaływań:

- indywidualna diagnoza przyczyn
- interwencja, także w środowisku rodzinnym
- współpraca z placówkami zdrowotnymi
- kierowanie do specjalistów w celu umożliwienia terapii indywidualnej

- pomoc psychologiczna i terapeutyczna

Działania profilaktyczne w szkole w ramach działalności z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej obejmują w szczególności:

- a. realizowanie wśród uczniów, ich rodziców oraz opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych.
- b. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.
- c. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.
- d. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.
- e. włączanie w razie potrzeby w indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny działań uprzedzających, które mają na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Oczekiwania wobec wychowawców:

Wychowawcy potrafią:

- diagnozować środowisko klasowe w zakresie czynników chroniących i czynników ryzyka;
- rozwijać kompetencje wychowawcze i profilaktyczne;
- dzielić się doświadczeniami;

- dbać o rozwój uczniów;
- rozmawiać o problemach;
- szanować ucznia;
- poszukiwać lepszych metod nauczania;
- określać cele wychowawcze;
- mieć poczucie odpowiedzialności za przyszłość wychowanków;
- działać w sposób konkretny i tolerancyjny.

PROWADZĄC ZAJĘCIA DLA MŁODZIEŻY, NALEŻY POŁOŻYĆ NACISK NA TO, ABY:

- rosło poczucie własnej wartości;
- młodzież potrafiła rozmawiać o uczuciach, potrafiła przezwycięzać nieśmiałość;
- młodzież z rodzin z problemem alkoholowym nie czuła się winna ani gorsza;
- burzyć mity dotyczące uzależnień (np. że marihuana jest miękkim narkotykiem);
- przedstawiać negatywne skutki zażywania amfetaminy;
- przedstawić zagrożenia związane z używaniem komputera i korzystania z Internetu;
- wykazać związek między narkotykami a AIDS;
- uczyć skutecznych sposobów odmawiania;
- informować, gdzie mogą znaleźć pomoc osoby uzależnione.
- Dyrektor powinien zachęcić nauczycieli, aby prowadzili zajęcia profilaktyczne w swojej klasie. Wychowawca najlepiej zna swoich uczniów i on najłatwiej rozpozna zagrożenia.
- W klasach można zorganizować zebranie z rodzicami z udziałem psychologa, pedagoga lub specjalisty do spraw uzależnień;
- zainteresować ich programem edukacyjnym, wychowawczym i profilaktycznym;
- wyjaśnić, dlaczego bez ich pomocy i współuczestnictwa profilaktyka nie przyniesie efektów;
- przedstawić fakty dotyczące zagrożeń, podać wyniki badań i statystyk;
- przedstawić rodzicom podstawowe informacje o narkotykach, przyczynach sięgania po nie, jakie sygnały powinny zaniepokoić rodziców, działań które należy podjąć w razie podejrzeń o zażywanie przez dziecko środków odurzających;
- rozdać ulotki o narkotykach;

- rozdać ulotki z numerami telefonów i adresami organizacji, które mogą pomóc osobom uzależnionym;
- zachęcać młodzież do organizowania i uczestnictwa w zajęciach pozaszkolnych.

Działania profilaktyczne w szkole obejmują w szczególności:

1. Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja
1. Uświadamianie uczniom zagrożeń wynikających z wczesnej inicjacji seksualnej	- udział młodzież w programie profilaktyczno – edukacyjnym: „Zapobiegać HIV i AIDS”	według harmonogramu	wychowawcy, pedagog szkolny	- ankieta
2. Edukacja rodziców służąca uświadomieniu im konsekwencji przystąpienia dziecka do sekty oraz rozpoznaniu jego kontaktu z grupami psychomanipulacyjnymi oraz zwrócenie uwagi na zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska)	- pedagogizacja podczas spotkań z rodzicami - materiały edukacyjne pozyskiwane z Internetu i szkoleń, rozmowy indywidualne	wg potrzeb	Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy	- zapisy w dziennikach lekcyjnych, protokoły z zebrań z rodzicami
3. Pedagogizacja rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień	- uwrażliwienie rodziców na postawy i zachowania dzieci - dostarczenie informacji, jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji poprzez:	Cały rok	Pedagog Wychowawcy klas specjaliści	zapis w dzienniku ankieta

	pogadanki, ulotki, spotkania ze specjalistami terapii uzależnień			
4. Uświadomienie uczniom i rodzicom wpływu środków masowego przekazu na zachowania młodych ludzi i kształtowanie ich postaw (pedagogizacja rodziców, lekcje wychowawcze, rozmowy)	- przekazywanie wiedzy na temat cyberprzemocy poprzez rozmowy, pogadanki, filmy edukacyjne -uczenie prawidłowego korzystania z Internetu i zwracanie uwagi na zagrożenia wynikające z nieprzestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.	Według potrzeb	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny	zapis w dzienniku
5. Prowadzenie pogadanek na temat roli stresu	-Przeprowadzanie ankiet dotyczących stresu - przeprowadzanie lekcji wychowawczych na temat radzenia sobie ze stresem	Według potrzeb	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny	ankiety

2. Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja
1. Oddziaływania wychowawcze zmierzające do podwyższenia samooceny uczniów, poznania samego siebie i	- lekcje wychowawcze - indywidualna praca z uczniem, - filmy edukacyjne	wg potrzeb	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele	- zapisy w dziennikach lekcyjnych

radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych				
2. Uczenie umiejętności obrony przed naciskiem otoczenia – umiejętności odmawiania, asertywności	- lekcje wychowawcze z elementami treningu asertywności	wg potrzeb	- wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	- zapisy w dziennikach lekcyjnych
3. Pokazanie młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu	- udział młodzieży w kołach zainteresowań, zajęciach pozalekcyjnych, treningach	wg potrzeb	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	- zapisy w dziennikach lekcyjnych
4. Realizacja działań doradcy zawodowego w obszarze samopoznania zainteresowań i kompetencji uczniów i umiejscowienia się na danej ścieżce edukacyjno - zawodowej	- udział w lekcjach wychowawczych doradcy zawodowego	wg harmonogramu	Doradca zawodowy we współpracy z wychowawcami i pedagogiem szkolnym	- zapisy w dziennikach lekcyjnych

3. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji odurzających, psychotropowych, zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja
Przeciwdziałanie zjawisku przemocy, agresji i samoagresji w tym walka z bullyingiem, cyberbullyingiem, sekstingiem i zaburzeniami odżywiania				
1. Kształtowanie poczucia własnej godności i wartości	Lekcje wychowawcze dotyczące dysfunkcji emocjonalnej autorytetów	Według potrzeb	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy,	Dziennik lekcyjny
2. Rozbudzanie	Lekcja	Cały rok	Wszyscy	Zapisy w

wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie	wychowawcza ucząca współzycia w grupie Zajęcia psychoedukacyjne, warsztaty		nauczyciele, wychowawcy,	dzienniku
3. Uświadamianie uczniom konsekwencji prawnych związanych z występowaniem agresji	Spotkanie uczniów z Funkcjonariuszami Policji ds. Nieletnich, pogadanki na lekcjach wychowawczych	Według potrzeb	Pedagog szkolny, wychowawcy	Zapisy w dzienniku
4. Uświadamianie uczniom zagrożeń związanych z handlem ludźmi	Spotkanie uczniów z Funkcjonariuszami Policji ds. Nieletnich, pogadanki na lekcjach wychowawczych	Według potrzeb	Pedagog szkolny, wychowawcy	Zapisy w dzienniku
5. Tworzenie atmosfery życzliwości, szacunku i zrozumienia	-przestrzeganie zasad współzycia społecznego opartego na godności i poszanowaniu wzajemnych praw -zajęcia psychoedukacyjne	cały rok	wszyscy	obserwacja
Zapobieganie wagarom				
1. Poznanie przyczyn wagarowania i wybiórczego traktowania lekcji	-przeprowadzanie rozmów na temat niebezpieczeństw i konsekwencji związanych z wagarowaniem -ankiety z przyczynami opuszczania zajęć w wybranych klasach - indywidualne rozmowy z uczniami - indywidualne rozmowy z rodzicami tych uczniów	Cały rok	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny	Dziennik lekcyjny ankiety
2. Zapobieganie anonimowości ucznia w zespole klasowym	-angażowanie wszystkich uczniów w przedsięwzięcia na rzecz klasy, szkoły, środowiska lokalnego - przeprowadzanie zajęć integrujących	Cały rok W miarę potrzeb	Wychowawca Nauczyciele Pedagog szkolny	Dziennik lekcyjny

	zespół klasowy -reagowanie w przypadku izolowania się ucznia w klasie			
3. Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału nauczania	-organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej -umożliwienie uczniom nie radzącym sobie z opanowaniem materiały zaliczenia go w późniejszym, umówionym terminie -uwzględnianie pomocy psychologiczno pedagogicznej	Cały rok W miarę potrzeb	Wychowawca Nauczyciele Pedagog szkolny	Dziennik lekcyjny
Zapobieganie paleniu papierosów				
1. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności uczniów za zdrowie swoje i innych.	Spotkania i dyskusje na godzinach wychowawczych dotyczące nikotynizmu, jego szkodliwości i zagrożeniach wynikających z palenia papierosów.	Cały rok szkolny	Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele	Ankiety, analiza zachowania
2. Uświadomienie uczniom wpływu na ich zachowanie reklamy jawnej i ukrytej.	Spotkania na godzinach z wychowawcą, wskazanie na problem reklamy ukrytej i jawnej, prezentowanie filmów o szkodliwości palenia.	Cały rok szkolny	Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele	Obserwacje, dyskusja
3. Kształtowanie odpowiedzialności za stan własnego zdrowia i innych osób (z uwzględnieniem	Podjęmowanie działań eliminujących palenie papierosów (przestrzeganie norm i zasad obowiązujących w	Cały rok szkolny	Wychowawcy, dyrektor, Samorząd Uczniowski, Rodzice, pielęgniarka szkolna,	Rozmowa z uczniami, ankiety, obserwacje, dziennik zajęć lekcyjnych

m najbliższej rodziny) – dbałość o harmonijny rozwój psychofizyczny	szkole) Pedagogizacja rodziców Przestrzeganie procedur szkolnych w sytuacji złapania ucznia na paleniu papierosów w szkole lub w obrębie szkoły		wszyscy pracownicy szkoły	
4. Propagowanie stylu życia bez papierosów.	Gazetki szkolne Ulotki Ankiety nt. czy jestem uzależniony od papierosów, jak rzucić palenie	Cały rok szkolny	Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny	Pogadanki i obserwacje, ankiety
Zapobieganie picie alkoholu				
1. Podnoszenie kompetencji wychowawczo-profilaktycznych nauczycieli o szkolenia i treningi z zakresu uzależnień	Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli Wprowadzenie systemu mistrzowskiego: starsi i doświadczenie pedagodzy pomagają młodszym Pełnienie dyżurów podczas przerw	Cały rok szkolny	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele	Protokoły, tablica informacyjna
2. Zapoznanie uczniów z treścią uchwały Sejmu RP z dnia 18 lutego 2000r. „Polska deklaracja w sprawie młodzieży i alkoholu”	Odczytanie na godzinach wychowawczych i dyskusja Lekcja nt. konsekwencji nadużywania alkoholu Gazetki o tematyce przeciwdziałaniu alkoholizmowi	październik według potrzeb	wychowawcy klas, nauczyciele	zapisy w dzienniku lekcyjnym
3. Ustalenie i przestrzeganie norm dotyczących zakazu spożywania	Opracowanie zasad i reguł oraz konsekwencji wynikających z ich nie przestrzegania	Cały rok szkolny	Dyrektor, wychowawcy Pedagog szkolny, nauczyciele	Obserwacje, notatki

alkoholu na terenie szkoły, na wycieczkach oraz imprezach organizowanych przez szkołę	<p>Przestrzeganie procedur szkolnych w sytuacji złapania ucznia na picie alkoholu w szkole lub w obrębie szkoły lub wyjazdach szkolnych</p> <p>Przestrzeganie procedur szkolnych w sytuacji, gdy uczeń przyjdzie do szkoły pod wpływem alkoholu</p>			
4. Propagowanie zdrowego stylu życia, upowszechnianie wśród młodzieży modelu życia i spędzania wolnego czasu bez alkoholu	Propozycja zajęć pozalekcyjnych, sportowych kół zainteresowań oraz innych form zabawy Konkursy plastyczne	Cały rok szkolny	Dyrektor, wychowawcy Pedagog szkolny, nauczyciele	Dzienniki zajęć, tablice informacyjne
5. Edukacja rodziców w zakresie środków uzależniających, czynników warunkujących powstanie nałogów	Spotkania z rodzicami, materiały na pedagogizację Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc Ulotki informacyjne	Cały rok szkolny	Dyrektor, wychowawcy Pedagog szkolny	Dzienniki lekcyjne, broszury, poradniki
6. Pomoc uczniom, u których zauważono problem z alkoholem lub wychowującym się w rodzinie z problemem alkoholowym – współpraca z instytucjami	Wskazanie miejsc, w których można uzyskać profesjonalną pomoc np. Pomarańczowa Linia 0 0801 14 00 68, adresy placówek zajmujących się uzależnieniami Objęcie młodzieży	W miarę potrzeb	Pedagog szkolny, wychowawcy	Poradniki, broszury

wspierającymi szkołę w profilaktyce	programami: spektakle profilaktyczne zajęcia warsztatowe filmy edukacyjne			
7. Promocja postaw i wartości służących życiu bez alkoholu	Uwzględnianie w tematyce lekcji religii zasad profilaktyki, sensu życia, celów życiowych	Cały rok szkolny	Katecheci	Gazetki, rekolekcje
8. Kształtowanie właściwych przekonań normatywnych dotyczących picia alkoholu	Filmy edukacyjne Programy profilaktyki	Cały rok szkolny	Pedagog szkolny, wychowawcy	Zapisy w dzienniku lekcyjnym
9. Uczenie umiejętności radzenia sobie z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy	Godziny wychowawcze Filmy o uzależnieniach Budowanie właściwego wizerunku własnej osoby Spotkania z pielęgniarką szkolną, z pedagogiem Pogadanki i dyskusje	Cały rok szkolny	Wychowawcy klas, nauczyciele	Zapisy w dzienniku lekcyjnym
Zapobieganie uzależnieniom młodzieży od narkotyków, w tym dopalaczy i leków bez recepty				
1. Diagnozowanie skali zjawiska zagrożenia uzależnieniami wśród uczniów	Przygotowanie ankiet o tej tematyce, przeprowadzenie ankiet, podsumowanie	wrzesień czerwiec	wicedyrektor pedagog wychowawca nauczyciele	Ankieta
2. Dostarczanie uczniom wiedzy na temat konsekwencji brania narkotyków, w tym dopalaczy	Gromadzenie i rozpowszechnianie materiałów i nowoczesnych środków dydaktycznych na temat profilaktyki uzależnień Ulotki na temat negatywnych	rok szkolny	Pedagog szkolny, nauczyciel biologii, wychowawcy	Zapis w sprawozdaniu z pracy pedagoga Zapisy w dzienniku lekcyjnym

	skutków zażywania narkotyków, w tym dopalaczy Gazetki ściennie z wykorzystaniem plakatów tematyka dotycząca narkomanii realizowana na godzinach z wychowawcą oraz lekcjach biologii Projekcje filmów			
3. Wsparcie (konsultacje) ze strony specjalistów	Korzystanie z doświadczeń specjalistów poprzez: kierowanie do specjalistycznych placówek zajmujących się profilaktyką i terapią, współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, indywidualne konsultacje uczniów i rodziców z pedagogiem szkolnym	Według potrzeb	Pedagog, wychowawcy	Zapis w sprawozdaniu z pracy pedagoga
4. Upowszechnienie wśród uczniów znajomości zachowań asertywnych	Uczenie umiejętności odpierania nacisków zewnętrznych skłaniających do zażywania narkotyków – w ramach godzin z wychowawcą	Cały rok szkolny	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele uczący	Zapis w dzienniku lekcyjnym
Zapobieganie wczesnej inicjacji seksualnej i chorobom przenoszonym drogą płciową i pornografii				
1. Uświadamianie uczniom zagrożeń wynikających w wczesnej inicjacji	- opracowanie i realizacja tematyki godzin do dyspozycji	- według planu pracy	- nauczyciele, wychowawcy, Pielęgniarka szkolna,	- zapisy w dzienniku lekcyjnym

seksualnej	wychowawcy klasy dotyczących AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową - uruchomienie propagandy wizualnej w związku z obchodami Światowego Dnia Walki z AIDS - ulotki, - filmy edukacyjne	- grudzień	pedagog, katecheci,	- ankieta
2. Zapoznanie uczniów z naturalnymi metodami planowania rodziny i antykoncepcją	- lekcje do dyspozycji wychowawcy klasy-dbanie o swoje zdrowie „Badanie piersi” - program „Od dziewczynki do kobiety”	Według harmonogramu	Wychowawcy, nauczyciele biologii, specjaliści	- zapis w dzienniku lekcyjnym
3. Kształtowanie prawidłowego stosunku młodzieży do wartości i norm moralnych i etycznych oraz kultury zachowania w kontaktach z rówieśnikami	- tematyka realizowana na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy - filmy edukacyjne dotyczące wczesnego macierzyństwa – dyskusja -lekcje religii	Według planu pracy	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, katecheci	- zapis w dzienniku lekcyjnym
4. Uświadamianie negatywnych skutków pornografii i jej wpływu na psychikę i relacje z innymi	- uczenie prawidłowego korzystania z Internetu, - zwracanie uwagi na erotyzację programów w telewizji, - uczenie sposobów radzenia sobie ze stresem	Wg potrzeb	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	
Zapobieganie używaniu wulgaryzmów w tym używania ich w Internecie np.: hejty				
1. Kształtowanie praktycznych	- program „W zgodzie z sobą i	- cały rok	Wychowawcy, nauczyciele wf,	- zapisy w dziennikach

umiejętności komunikacyjnych, uwalniania ocen i sądów spod wpływu emocji i umiejętności opanowania emocji	grupą”, - lekcje wychowawcze		pedagog szkolny	lekcyjnych
2. Kształtowanie postaw akceptacji dla innych kultur bez umniejszania wartości własnej kultury. Uczenie tolerancji dla inności.	- Czym jest tolerancja, co to jest rasizm, homofonia, ksenofobia itp. Lekcje wychowawcze, historii, wiedzy o społeczeństwie, religii	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele	- zapisy w dziennikach lekcyjnych
3. Kształtowanie poprzez literaturę piękną wrażliwości uczuciowej, postaw moralnych, myślenia wartościującego oraz umiejętności kontaktowania się z drugim człowiekiem	- lekcje języka polskiego, historii, religii	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, religii	- zapisy w dziennikach lekcyjnych
4. Analizowanie wpisów w Internecie i zwracanie uwagi na tzw. Hejty - , omawianie i dyskusja na temat ich wpływu na drugiego człowieka i skutków psychiczno - emocjonalnych	- lekcje wychowawcze, historii, religii, spotkania z pedagogiem szkolnym	Cały rok		
5. Stworzenie młodzieży okazji do publicznego wypowiedzenia się. Zachęcanie ich do udziału w dyskusji, do otwartego wypowiedzenia swoich poglądów, ale jednocześnie	Wszystkie przedmioty	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	-zapisy w dziennikach lekcyjnych, - akademie, - zajęcia warsztatowe

uczenie umiejętności słuchania innych oraz poszanowania ich poglądów.				
6. Uczenie młodzieży dobrych manier	- lekcje wychowawcze, Savoir-vivre,	Cały rok	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele	- zapisy w dziennikach lekcyjnych
7. Reagowanie przez wszystkich pracowników szkoły na przejawy agresji i używania wulgaryzmów	Szkoła i poza nią	Cały rok	Wszyscy pracownicy szkoły	Zeszyty uwag, teczki wychowawcy
8. Zwracanie uwagi w codziennych relacjach na poszanowanie ucznia przez nauczyciela (uczeń szanowany przez nauczyciela będzie szanował siebie i innych) oraz nauczyciela przez ucznia	Wszystkie przedmioty	Cały rok	Wszyscy nauczyciele	- zapisy w dziennikach lekcyjnych
9. Rozwijanie w szkole pozytywnych więzi między wychowawcą, uczniami i ich rodzicami	- lekcje, zajęcia pozaszkolne, przerwy	Cały rok	Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele	- zapisy w dziennikach lekcyjnych
Zapobieganie kontaktom młodzieży z sektami i z subkulturami mającymi negatywny wpływ na młodzież				
1. Diagnoza środowiska poprzez przeprowadzenie na lekcjach wychowawczych testu: „Jak rozpoznać sektę?”, „Co to jest subkultura?”	- ankiety, - rozmowy z uczniami, - lekcje wychowawcze	I półrocze	Wychowawcy, pedagog szkolny	- analiza ankiet i rozmów
2. Dostarczenie uczniom informacji o społecznej szkodliwości działania sekt i tzw. Nowych ruchów	- programy telewizyjne, profilaktyczne, spektakle teatralne, filmy, upowszechnianie	Wg potrzeb	Wychowawcy nauczyciele religii, pedagog szkolny	- zapisy w dziennikach lekcyjnych

religijnych. Zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami zniewalania człowieka, ich zasięgiem i siłą.	materiałów edukacyjnych, lekcje wychowawcze, lekcje religii			
3. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys religijny i światopoglądowy	- lekcje wychowawcze, - lekcje religii, - indywidualny kontakt z uczniem	Wg potrzeb	Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele	- zapisy z rozmów, ocena wyników rozmów
Promocja zdrowia psychicznego				
1. Wdrażanie stabilnego systemu wzmocnień na podstawie kontraktu wychowawczego, zwłaszcza w klasach pierwszych	Na lekcjach wychowawczych: stworzenie i egzekwowanie kontraktu, stosowanie wzmocnień pozytywnych i negatywnych o określonej gradacji, współpraca z rodzicami	Wrzesień, październik	Wychowawca we współpracy z pedagogiem szkolnym i dyrekcją	- zapisy w dziennikach lekcyjnych, kontrakty klasowe
2. Opracowanie i wdrażanie programu informacyjno – edukacyjnego w zakresie zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem depresji i jej skutków	Wdrażanie na godzinach wychowawczych, gazetka szkolna, profilaktyka i prewencja zaburzeń psychicznych. Kierowanie do specjalistów	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	- zapisy w dziennikach lekcyjnych
3. Modelowanie pozytywnych zachowań i postaw przez nauczycieli i pracowników szkoły	Zwracanie uwagi na zachowanie na lekcjach, przerwach. Stosowanie nagród za właściwe zachowanie	Cały rok	Dyrekcja, Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	- zapisy w dziennikach lekcyjnych

4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja
1. Współpraca z instytucjami zajmującymi się obroną rodziny i jednostki przed sektami i subkulturami	- pozyskanie materiałów edukacyjnych, szkolenie Rady Pedagogicznej	Wg potrzeb	Dyrektor, pedagog szkolny	- protokoły ze spotkań, ankiety
2. Edukacja nauczycieli na temat sekt i subkultur	- szkolenie Rady Pedagogicznej	Wg potrzeb	Dyrektor, specjaliści	- protokoły ze spotkań, ankiety
3. Szkolenie Rady pedagogicznej w zakresie problematyki związanej z zażywaniem narkotyków	Zorganizowanie form doskonalenia zawodowego na temat uzależnień i ich profilaktyki -szkolenia -konferencje	Według planu pracy szkoły	Dyrektor szkoły Pedagog specjaliści	Zapis w księdze protokołów
4. Szkolenie Rady pedagogicznej w zakresie występujących zjawiska agresji i samo agresji w życiu codziennym i w Internecie	Zorganizowanie form doskonalenia zawodowego na temat różnego rodzaju agresji -szkolenia -konferencje	Według planu pracy szkoły	Dyrektor szkoły Pedagog specjaliści	Zapis w księdze protokołów

5. Włączanie w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji odurzających, psychotropowych, zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Ewaluacja programu:

- ankieta dla rodziców uczniów dotycząca aktualnych zagrożeń oraz oczekiwanych przez nich działań szkoły,
- ankieta dla wychowawców klas diagnozująca problemy wychowawcze w klasach,
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

Uzyskane w ten sposób informacje stanowią podstawę do dokonania korekty programu wychowawczo - profilaktycznego.

Tryb zatwierdzania programu wychowawczo – profilaktycznego:

Program wychowawczo - profilaktyczny i wszelkie w nim zmiany zatwierdza uchwałą Rada Pedagogiczna, po uprzedniej pozytywnej opinii Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.